

NOM I COGNOMS DE QUI FARÀ LA PRESENTACIÓ: Lluís Monerris i Abraham Prat

CÀRREC: President del Casal de Joves i Secretaria General de la Masia de la Guineueta

NOM DE L'EQUIPAMENT: La Masia de la Guineueta

MUNICIPI: Barcelona

TEIXIT ASSOCIATIU JUVENIL (ENTITATS, GRUPS DE JOVES NO CONSTITUÏTS LEGALMENT ORGANITZIN ACTIVITATS O NO...):

El teixit associatiu de Nou barris és molt ric. Disposa de 3 Casals de joves i un d'imminent creació. Només a la guineueta hi ha unes 12 entitats que conformen una coordinadora creada per elles mateixes. Per fer-nos una idea, al Districte hi ha 3 Coordinadores d'aquest tipus i molts barris no en disposen.

TRAJECTÒRIA DE L'EQUIPAMENT:

L'equipament neix com una reforma de l'antiga Masia de Ca n'Ensenya (pertany al Mental de Sant Pau) a on es feia Esplai des del 1973. Com que la masia, que data del 1876, estava en molt males condicions. Les entitats que fèiem activitat allà en vàrem demanar la remodelació. L'Ajuntament va acceptar fer-ne les obres a canvi de que es cedís la Masia a l'Ajuntament el 1996. El 2003 es va inaugurar el nou edifici i es van tornar a instal·lar les entitats que l'havien ocupats des dels seus inicis.

EXISTÈNCIA DE PROJECTE EDUCATIU:

Existeix un Projecte educatiu comú tot i que cada entitat, infantil, juvenil i de petita Infància en tenen un d'específic.

OBJECTIUS MARC DE LA MASIA:

Promoure processos d'inserció activa de les persones a la societat. Fomentar les relacions plurals. Estimular la cooperació. Educar en la diversitat.

El naixement del ciutadà només és possible amb l'ajuda dels altres. Li cal la interrelació. El naixement del ciutadà no és físic: és néixer des de l'acció cooperant. Ens fem ciutadans a nosaltres mateixos en el diàleg amb els altres. El ciutadà sempre és una persona inacabada i en procés que necessita als altres. El ciutadà de vida màxima s'interrelaciona i és comunica. S'implica, s'associa.

Les associacions són l'àmbit per als aprenentatges de la ciutadania, amb una formació d'actituds actives, crítiques i cooperants, des de l'ús constant de la ciutat i l'acció directa en serveis per satisfer necessitats.

Les organitzacions de ciutadans no són espais per a la simple gestió o venda de serveis: són espais per a l'animació de la vida pròpia i la transformació de la vida del barri i de la ciutat, són espais per a la participació cooperant de la societat.

Augmentar les pràctiques participatives, culturals, associatives i creatives de les persones. Fomentar l'associacionisme mitjançant la creació de noves entitats.

Per tal que els ciutadans puguin participar activament, cal delimitar espais i estructures on poder participar. Només participant en territoris molt concrets, amb una metodologia que estructuri la participació, podem parlar d'iniciativa ciutadana o de societat civil adulta, política.

Afavorir el desenvolupament social i personal.

Hem de situar la Masia de la Guineueta com un dels elements que participen en el procés educatiu. Aquests procés és configurat per una relació interactiva amb cadascuna de les parts que hi entren i que anirà configurant actituds i hàbits.

El procés educatiu es dona en la multiplicitat d'àmbits que intervenen en la vida de les persones: família, escola, medi urbà, grup, treball,... i també en aquells àmbits que recullen i miren de satisfer les necessitats que no queden cobertes amb els anteriors.

Cal entendre l'associació dins d'aquesta xarxa de mitjans educatius. La seva especificitat, però, li permet donar resposta a necessitats que altres mitjans educatius no poden cobrir (actituds participatives i democràtiques, solidaritat, cooperació...).

Dotar de recursos, servir de recolzament i promoure la participació en les

iniciatives de dinamització sociocultural del districte de Nou Barris.

La Masia de la Guineueta no ha de ser un projecte aïllat. Ha de ser eina al servei del desenvolupament comunitari, de la dinamització social del districte i la ciutat.

S'ha d'assumir que és l'espai privilegiat per potenciar i fer néixer en cada individu la seva vocació de ciutadà. Han d'oferir a cada home i cada dona la possibilitat de transformar-se en ciutadans actius a partir de col·laborar, amb més o menys intensitat i temps, en projectes i serveis amb els altres i per als altres.

És en aquesta col·laboració activa on creem i assumim l'ànima de ciutadans, la condició social. És aquí que sorgeix la relació indispensable amb els altres i la col·laboració indispensable en la construcció del districte i de la ciutat.

Prevenir, identificar, canalitzar i col·laborar en la resolució de problemàtiques de marginació i d'inserció social i/o personal.

Una de les principals finalitats és facilitar el procés de transició cap a la societat adulta intentant centralitzar els processos de reacció social entorn als infants i joves, al

mateix temps, oferir un marc de relacions als mateixos individus que afavoreixi el seu desenvolupament comunitari.

Les característiques socio-econòmico-culturals del món d'avui fa que sigui cada cop més gran el col·lectiu que no tindrà recursos per a superar el nombre creixent de dificultats i necessitats que li posa la mateixa societat en la qual s'haurà d'integrar.

La Masia, com a font de recursos, esdevé un instrument privilegiat per abordar aquesta problemàtica. D'una banda, l'augment del temps lliure, que no és viscut com a positiu o enriquidor, sinó com a oci forçós, converteix el carrer en l'escenari on es desenvolupa la vida de molts persones. L'associacionisme apareix com una alternativa per a fer positiu aquests temps.

D'altra banda, com entitat de barri que és, pot ajudar de manera significativa a fer que no hi hagi una interacció conflictiva entre els membres de la nostra societat.

Per acabar, com a servei integrat dintre de la xarxa comunitària, ha d'ajudar a trobar solució als seus problemes coordinant-se amb els altres serveis de la zona.

EXISTÈNCIA D'ORGANS O ESTRUCTURES ESTABLES DE PARTICIPACIÓ JUVENIL:

El Casal de joves de Guineueta estarà fonamentat en tres línies metodològiques molt concretes: participació, democràcia cultural i autogestió, que omplen de sentit el projecte.

a. Participació.

Participar implica parlar de compromís i col·laboració en les responsabilitats que assumeix cada jove com a voluntari associatiu i soci. Responsabilitats en la relació i compromisos entre les organitzacions no lucratives per formar una xarxa, com també en el diàleg i els pactes amb l'administració.

És des d'aquest compromís i col·laboració com a cultura organitzativa del sector públic associatiu, que els ciutadans aprenen i saben que participar significa voluntat, decisió i esforç individual i col·lectiu per aixecar i mantenir projectes socio-culturals, socioeconòmics i sociopolítics per a la ciutat o per un públic concret de ciutadans.

Les associacions són la gran escola pública de la cooperació solidària, del diàleg i de l'acció transformadora positiva.

Per tant, no podem entendre un Casal de joves que no contempli com a element prioritari la dimensió participativa. Si volem que el jove es desenvolupi com a ciutadà responsable, compromès i actiu dintre de la societat en la qual viu, hem de posar al seu abast els espais adients per a poder fer-ho, per a poder participar, sentir que es necessària la seva implicació, la seva actuació, la seva veu, en definitiva, la seva presència activa i transformadora.

b. Democràcia cultural.

És la situació a la qual tots els membres d'una societat participen en la vida cultural, sense distinció de sexe, edat o condició social. Això implica que la llibertat d'expressió i de creació són reconegudes i respectades.

És un concepte que porta a una nova noció de cultura i que implica que, en els processos d'acció cultural, els individus i comunitats desenvolupen algun tipus d'activitat física o intel·lectual per aprendre i participar en els processos d'expressió, creació, relació,...

Des d'aquest concepte s'entén com a cultura el conjunt de creences, l'art, la moral, les lleis, els costums i qualsevol altre actitud i capacitat adquirida per l'home com a membre d'una societat. Per tant, tot grup social és posseïdor per necessitat d'una cultura que, a més de representar la seva tradició acumulada, serveix als seus membres per a viure amb un màxim rendiment dins les seves condicions naturals i socio-històriques. La cultura és, doncs, l'art de viure que tothom amb més o menys consciència posseeix. Art que naturalment ha de variar segons els grups socials ja que no tots tenen les mateixes necessitats a satisfer.

Per democràcia cultural s'ha d'entendre quelcom oposat a la visió patrimonial i comercial de la cultura, és a dir, la democràcia cultural, requereix que la cultura sigui definida per la mateixa població que l'assumeix. Cadascú ha de tenir els instruments perquè lliurement pugui desenvolupar els propis trets culturals, pugui conduir la pròpia vida i crear autonomament la pròpia personalitat individual i en col·laboració amb els altres membres del seu entorn la personalitat i la història col·lectiva.

La democràcia cultural implica la presa de consciència dels propis costums i creences culturals, la seva anàlisi crítica i, per tant, la transformació creativa i activa d'aquest trets.

Per tot això, el Casal de joves ha de ser un espai que ofereixi al jove la possibilitat de crear la seva pròpia vida quotidiana, és a dir, una nova cultura que expressi les seves històries, aspiracions i necessitats concretes a partir de la participació personal, únic camí per a la creativitat i vida col·lectiva.

c. Autogestió.

És la característica bàsica i inherent al concepte d'associacionisme.

El model associatiu de Casal de joves és auto-gestionari:

defineix mecanismes formals i estables de participació i promou la implicació dels joves al desenvolupament del casal com a projecte. És l'espai de participació elemental i de transmissió de valors associatius i democràtics.

El caràcter associatiu del Casal de joves genera relacions cooperadores dels seus membres, el desenvolupament d'una Organització, i afavoreix el sentiment de pertinença.

2.2 ORGANITZACIÓ INTERNA.

Un altre aspecte metodològic i estratègic del projecte és l'organització interna del Casal de joves. És molt important entendre l'organització interna com a una eina metodològica, ja que és aquesta mateixa la que ens serveix directament com a instrument d'ensenyament, d'aprenentatge, dels joves participants del Casal.

Dins d'aquest apartat definirem l'organització interna del Casal de joves:

Estructura de funcionament.

El Casal de joves de Guineueta s'ha de basar en uns principis democràtics i participatius, per tant les estructures orgàniques han de ser democràtiques. A més, si volem que els joves siguin els protagonistes i puguin participar, aquestes estructures han de facilitar l'accés de l'individu a el desenvolupament de tot el seu potencial participatiu.

Volem també dinamitzar socioculturalment l'entorn, per això des del Casal de joves hem de ser prou hàbils per conèixer i recollir les necessitats i demandes des d'aquest, i així poder intervenir en aquesta realitat.

Tenint en compte d'anterior ens basarem per a la nostra organització amb la Quíntuple estructura:

- Estructura Participativa.
- Estructura Oferta.
- Estructura Orgànica.
- Estructura d'acció.
- Estructura Pressupostària.

a. ESTRUCTURA DE LA PARTICIPACIÓ.

Aquesta clau metodològica es basa en un concepte obvi, però que sovint no es té en consideració: no tots els joves volen participar de la mateixa manera, hi ha diferents potencials de participació.

Així, de menor a major potencial de participació ens trobem amb:

1. La gran majoria de joves "normalitzats" i que no participen gens.

2. Els joves que consumeixen activitats de difusió que poden ser concerts, exhibicions, exposicions,... segons sigui el seu interès concret i que després de l'activitat marxen sense més. Aquests serien els **Consumidors d'activitats de difusió**.

3. Els joves que després de veure una exhibició o una exposició, posem per cas, s'interessen i també ells volen aprendre i s'apunten a un curs o taller. Els joves que coneixen els serveis de préstec de material, de sales o d'informació i els usen. Són els **Usuaris**.

4. Aquells joves que s'agrupen entorn d'un centre d'interès, que pot ser el ball de diables, l'escalada o la fotografia. Són els joves que participen del Casal d'una a set vegades per setmana. Són els **Participants**, els **Membres de grups estables i/o d'associacions**.

5. Els membres de grups estables que són els seus líders naturals i volen dirigir el grup, organitzar les seves activitats i representar-lo als òrgans de direcció.

Els joves que es fan càrrec d'una activitat puntual o tenen una habilitat que posen al servei del Casal de joves, per exemple l'organitzador de concerts de rock o el dissenyador de la publicitat del Casal. Són el que en direm **Activistes**.

6. Finalment, en el grau major de participació, trobem els joves amb un perfil de compromís social, que tenen major disponibilitat, que creuen en el Projecte global i que creuen que ells poden ajudar a tirar endavant i dirigir el Casal. Són els **Dinamitzadors voluntaris**.

b. ESTRUCTURA DE L'OFERTA.

Amb aquesta estructura realitzarem una oferta d'activitats d'acord amb el perfil de necessitats, demandes i potencial de participació de cada jove.

1. A la gran majoria dels joves els oferim la publicitat d'activitats, cursos, tallers, grups i serveis.

2. Als joves consumidors els oferim les activitats de difusió del Casal: exposició de la producció dels tallers, exhibició-mostra d'activitats del Casal als instituts, concerts,...

3. Als usuaris els oferim serveis, cursos i tallers: servei de préstec de material, Servei d'informació juvenil, Ludoteca, utilització de sales, tallers de serigrafia, de fotografia, curs de sexualitat, de prevenció de drogodependències,...

4. Als joves amb un centre d'interès se'ls agrupa en grups estables: grup de drac, grup de rol, colla de diables, grup de rol, grup de break dance,...

5. Als activistes se'ls ofereix la possibilitat de representar al seu grup estable en les coordinadores de grups estables i a la Junta del Casal.

6. Als animadors els oferim activitats d'animació i de direcció del Casal i ser membres de l'equip d'animadors voluntaris.

c. ESTRUCTURA ORGÀNICA.

Aquesta estructura ens ha de permetre organitzar el Casal de joves de forma democràtica i participativa.

1. Per als joves que no participen, que simplement consumeixen o que són usuaris de cursos i serveis, no existeixen òrgans de representació, doncs als no participar de manera estable al Casal, no seran considerats socis d'aquest.

2. Els **grups estables** són el primer òrgan democràtic del Casal. Ells programen, realitzen i avaluen les seves activitats i gestionen el seu propi pressupost.

3. Si el Casal de joves té suficient nombre de grups estables es podran crear coordinadores d'àmbit segons la tipologia: esportius, culturals, musicals, d'educació en valors,... i, així, resoldre els seus problemes comuns.

A aquestes coordinadores d'àmbit assisteixen els activistes representants de grups estables i l'animador voluntari responsable de l'àmbit.

4. La **Reunió General** és el "parlament" del Casal. És l'òrgan executiu de les línies generals marcades per l'assemblea.

Estarà formada per un representat de cada grup estable o coordinadora d'àmbit i per aquells socis que siguin escollits a l'assemblea general per a dur a terme les tasques de presidència, secretaria i tresoreria.

5. L'equip d'animadors Voluntaris és el "govern" del Casal, en el que cada "ministre" (animador voluntari) és responsable d'una "cartera" (programa d'intervenció).

6. L'assemblea General és l'òrgan màxim de participació del Casal de joves.

d. ESTRUCTURA D'ACCIÓ.

La quarta estructura recull els programes i projectes d'intervenció els agruparem en sis àrees d'actuació del Casal.

1. Àrea de Relacions Exteriors: Projectes Inter-associatius, Relació amb Centres d'Ensenyament, Relacions amb el Teixit Associatiu i amb les Institucions, Participació en Òrgans de Representació.

2. Àrea de Gestió Interna: Administració de recursos i ordre intern.

3. Àrea d'Activitats de Difusió-Comunicació: Activitats puntuals i Publicitat.

4. Àrea de Grups Estables: Creació i seguiment.

5. Àrea d'Animació d'Òrgans Interns: Manteniment d'estructures de representació o decisió, Formació, Activitats d'interrelació.

6. Àrea de Cursos-Tallers i Serveis: Manteniment de l'oferta de cursos, tallers i serveis.

e. ESTRUCTURA DEL PRESSUPOST.

La cinquena estructura ens permet repartir de forma racional els nostres recursos econòmics.

EXISTÈNCIA DE COORDINACIÓ ESTABLE ENTRE TOTS ELS AGENTS IMPLICATS EN EL PROJECTE DE L'EQUIPAMENT:

En un edifici autogestionat la coordinació és obligatòria i més encara quan el nivell de participació i exigència dels agents és tan elevat. La Masia té, bàsicament tres entitats: l'Esplai, el Casal de Joves i la Masia de la guineueta, Associació de Lleure. Mentre que les dos primeres responen a Projectes per edats, la Masia, filla d'aquestes dues, respon a un objectiu de Coordinació i de gestió pura de l'edifici. Cada entitat té les seves gestores, sobiranes, i cadascuna té veu i vot majoritari a la Masia (entitat). D'aquesta manera responem a l'objectiu de donar una veu preponderant a joves i infants en la gestió d'un Equipament Infantil i juvenil.

PERFIL DELS USUARIS DE L'EQUIPAMENT (EDATS, SEXES, GRUPS, ORÍGENS...):

El perfil dels usuaris és de classe mitja -baixa. Les edats que compren l'equipament són de 8 mesos fins a més de 30 anys per part de la Masia (entitat) com fins més enllà dels 80 anys pel que fa a la resta d'entitats. En quan a sexes, està força igualat en quant a infants i adolescents, però en el sector juvenil hi ha més nois. Per contra, en els grups de més enllà dels 30 anys hi ha més dones.

APROPIACIÓ DE L'EQUIPAMENT PER UN GRUP O UN PERFIL CONCRET DE JOVES:

No existeix un grup únic que s'hagi apropiat de l'equipament. El sentiment de pertinença el fem treballar al nostre favor per cercar implicació i participació.

ESTIGMATITZACIÓ DE L'EQUIPAMENT:

Encara que sembli un tòpic, els joves i les seves activitats d'oci tenen un estigma per si mateixos: o són massa sorollosos, o es ven massa alcohol o és una activitat incompresa. La nostra manera de lluitar contra aquests estigmes són a través de dos fronts: fer veure als veïns que és important el contacte amb els joves per entendre'ls i comprendre'ls i, per una altra banda, fer veure als joves que formen part d'un barri, amb persones que els pot molestar segons què. D'aquesta manera aconseguim més coses que a través de multes i sancions.

RELLEU GENERACIONAL:

El relleu generacional es treballa a través de la creació d'una cantera que conegui la casa i sàpiga bé els objectius. Paral·lelament es cerca a persones que s'acostin a la Masia moguts per algun interès concret. Com a totes les associacions és una de les pedres angulars i d'aquella de la que estem més pendent.

EXISTÈNCIA DE NORMATIVA:

Existeix una normativa que creix, s'adapta i canvia segons les necessitats i les visions actuals del i les sòcies. Això mateix passa amb el Règim d'ordre intern.

HORARIS DE L'EQUIPAMENT JUVENIL:

L'equipament juvenil obre de dilluns a divendres de 17h a 19h. Tot i això, les entitats juvenils realitzen la seva activitat també fora d'aquest horari i els caps de setmana.

PROFESSIONALS QUE HI TREBALLEN, I HORARIS:

Hi ha 5 professionals treballant:

2 educadores de Petita infància que estan 4 tardes de 17 a 20 hores.

1 Dinamitzadora juvenil per les tardes de 17 a 22 hores

2 directors de Casal de Joves i de Masia que cobreixen tots els matins de 9 a 14h i de 16 a 22h.

PRESSUPOST DE L'EQUIPAMENT:

L'equipament compta amb un pressupost d'uns 170.000€ anuals.

FINANÇAMENT:

El finançament ve donat en un 60% per l'Ajuntament de Barcelona i un 40 % en recursos propis. No fem servir les infraestructures de l'edifici pre-recaptar fons.

ÀMBITS DELS JOVES QUE S'HI TREBALLEN (LLEURE, OCI, SALUT, TREBALL, HABITATGE, PARTICIPACIÓ, INFORMACIÓ JUVENIL...):

principalment treballem el lleure però dotem de gran importància al suport juvenil mitjançant la informació i recerca de feina.

COM ES FA EL SEGUIMENT I L'AVALUACIÓ CONTINUADA PER ANAR MILLORANT:

Al finalitzar cada activitat es fa una memòria d'aquesta. Trimestralment es tanca la programació també se'n fa memòria. A més s'aprofita per posar-la en comú entre les 3 entitats i preveure estratègies d'actuació pels següent trimestre. Finalment es realitza una memòria conjunta de totes les entitats.

Periòdicament es realitzen tancades de cada entitat per replantejar-se aspectes dels projectes.

RELACIÓ AMB EL TEIXIT ASSOCIATIU JUVENIL DEL MUNICIPI:

Hi ha molta i molt bona relació amb la majoria del teixit associatiu del Districte. Es realitzen força activitats de forma conjunta.

ACCIONS FORA DE L'EQUIPAMENT JUVENIL:

Totes les entitats realitzen activitats fora de l'equipament de forma continuada. tot i això cal dir que cada cop es posen més impediments i això dificulta la realització d'algunes activitats.